

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

на пів рік 20 кор.
за рік 40 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границю:

на пів рік 16 рублів
або 36 франків
на рік 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсманя.

Рукописи звертає ся лише напередне застережене. — Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Журба польських політиків о Русь

(X) З того часу, як станула на на днешній черзі виборча реформа, а Русинам блисла надія на хоч троха поважніше число, як сьогодні, заступництва в державній раді, почали польські політики і днешнікарі журити ся долею і розвитком руского народу. Зараз в першій своїй промові (грудневій) гр. Дідушицкий, презес польского кола, зазначив, що для Поляків і Русинів мусить домагати ся числа мандатів відповідного числу населеня, а у виголошеній в четвер рочи домагав ся рівно го трактованя Поляків і Русинів в Галичині, бо як би Галичина могла дістати належне їй фактичне число мандатів, то недалекою була би та хвиля, в котрій би дійшло до заключеня мира поміж тими обидвома народами!

Сі журливі слова презеса польского кола і недавного ще презеса польского центрального комітету виборчого в Галичині звучать неначе ілум над руским народом. Не можемо повірити в щирість его слів, наколи зважимо, що як раз гр. Дідушицкий, котрий тепер з такою печаливою для Русинів хоче виборювати від бар. Гавча більше (належне фактично) число мандатів, котрий нараз так показує ся мирно настроєним, що рад би чим скорше довести до заключеня мира поміж обидвома народами в Галичині, кермував виборами в Галичині до сойму

і державної ради і довів до того, що в соймі рускі послы навіть не розпоряджують таким числом, щоби подати самостійне внесенє або інтерпеляцію, а в раді державній так само заступлені. Він рад би діждати ся сеї хвилі, в котрій би заключено мир поміж обома народами в Галичині, а як раз він був головним противником відкритя рускої гімназії в Станиславові, зволікав сю справу з року на рік, приневолював руских послів до дворазової сецесії і розогнення виборчої боротьби, а тепер щараз обізвало ся в нїм бажанє мира. Чи ж і доси не могло в соймі засідати значно більне число послів руских (47 було в 1861 р.) а через те мали би ще Поляки далеко переважну більшість, чи ж і доси не могло в державній раді засідати 20—22 послів (а було їх в 1873 — 17), мимо котрих польске коло було б могутним клубом. Але як раз центральному комітету, котрим кермував гр. Дідушицкий розходило ся о те, щоби в обидвох тілах законодатних звести руску репрезентацію значно понизше фактично належного їй числа.

Але так само як гр. Дідушицкий зажурился числом мандатів назначених предлогою бар. Гавча для Русинів і їх покривдженєм, так само Gaz. Narod. має нову журбу з рускою справою і вї поставленем наслідком виборчої реформи. Орган Подоляків, котрий побіч Всеполяків, найзавзятіше опирав ся признаню належних рускому народови прав, журисть ся тепер тим, що таке поставленє рускої справи, на яке заносить ся (що

ніби то розходить ся о пособлюванє рускому радикалізмови, котрого невілнником стане руска інтелігенція і руский парід), відотне Австрию від Росії і втворить поміж тими державами тривкий повід незгоди. Спокійний розвиток руского народу, пише Gaz. Narod., який проявляв ся зростом шкіл, інтелігенції, письменства ітд., міг би довести до згоди між Поляками і Русинами, міг би в дальнім протягу принести Русинам тривкі користи в Росії. Зближенє між Поляками, Росією а Русинами могло би усунути всякі болячки Славянщини і зрівноважити германську гегемонію в Европі. Такі вигляди немилі Прусам

А дальше пише Gaz. Narod.: «Поглубленє різниць між Поляками а Русинами, односторонне пособлюванє радикалізмови, котрий заглушує справдешний голос руского народу і пре в зад культурний его розвиток, роздуває пожар, що може відочрати ролю між Австрією а Росією, утрудненє взаємин між тими державами, входить в політичну гру Прус».

Тепер отже нараз відкрила Gazeta Narodowa своє серце для Славянщини, хоч доси Поляки не хотіли признавати ся до того, що вони Славян-, а лише Поляки, хоч все кривим оком споглядали на се, на коли рускі послы в державній раді належали до Славянського Союзу, наколи входили в близші взаємини з Чехами ітд. Чи ж то так давні часи, як польські політики вважали природнішим для себе союз в раді державній з Німцями, як з Славянами, коли вважали

Згадка.

Над твоєю головою повцсла темна хмара дрібних сліз моїх, а гарне личко твоє заслонила чорна кирея мелянхолії днів моїх.

У стіп твоїх догорає останна іскра бурливиx хвиль горячкового мого житя, а струї зимного поту холодять палку душу мою.

Чорними крилами окружає Тебе ілюзия моїх снів — омана моїх мрій...

Туга і сум залягли серце моє...

На все сховала ся Ти, що була мельодією мого житя.

Мріє моя!

Чомуж стала Ти жерелом безнастанних моїх сук, чому чарівний сьміх коралевих твоїх уст, що других манить в країну щасливого забутя, будить в моїй душі сумні пісні...

Ти була зорею, що освітлювала темні вертепи і манівці, по яких блудив я в невидній ночі житя...

Ти, що рожами вистелювала стежку, по якій ступав я, чому нараз вплела тернові кільці в лавровий вїй, що почорнів від сльози житя.

Мріє моя!

Я гадав, що в Тобі наступить відродженє моє і — обновить ся монотонне моє житє, що докіль віка ясням сонцем на овиді мому сияти меш...

Тиж була для мене невичерпанім жерелом ангельської роскоші.

Уносила Ти мене далеко поза брами буденого сьвіта... в країну вічної весни, де сьвята тишина царює...

Там жах будучности нікого не проймає, бо роскоші, що тільки одно «нині» знає, перед нею очі замикає.

Он де з Тобою літав я.

Мріє моя!

Пісне вічно нових подвигів!

Відгомоне слави в устах грядущих поколінь і авреоле людських стремлїнь!

Що день за Тебе я пісні похвальні до трону Всевишного посилав і у стіп Марії я сплітав вінець з цьвітів надії...

І вже Ти олицетворювала ся і — роскошию наповняючи серце моє, летіла в обійми мої...

Даремна пісня...

Ілюзії шата злетіла і — Ти струтила з моєї голови золоту корону сонних надій.

Попутала струни мого житя; серед дороги полилила мене в судорогах розчаровань і... Ти щезла на все!

Остадась туга і... страданнє.

Львів дня 12. марца 1905.

Неві домії.

відповіднійшим для австрійської політики союз з Німеччиною?!

Багато, багато нагрішили польські політики і журналісти супроти руского народу, доливаючи оливи до огню, роздратовуючи руске населення докорами некультурности, гайдамаччини ітп., а тепер бачать, що сим заподіяли немало шкоди не лише рускому народові, але й їм самим се на добре не вийшло. Колиб се було щире зрозуміння похибок і гріхів, то може й поправа булаб можлива!

Державна рада.

Пос. Романчук і тов. вносять інтерпеляцію в справі пастирського листу архієпискупа Більчевського. Интерпеляція закидає кс. Більчевському, що під покришкою поучення інсинуує Русинам намір насильств против Поляків. Интерпелянти заявляють, що на вічах окрім Русинів, промовляють також Поляки, хоч польська праса промовчує се. Интерпелянти запитують правительство, яке становище займе супротив сего листу пастирського і що гадає зробити, аби Русинам дати сатисфакцію за інсинуації рим.-кат. архієпископа, а польске населення успокоїти і не дозволити підбурювати его против Русинів.

По відповіді управителя міністерства судівництва д-ра Кляйна на інтерпеляцію, палата приступає до дальшої дискусії над виборчою реформою. Італійські послы Пітако і Верценязі жалують ся на покривджене в Далмації супротив Славян і заявляють ся против реформи. Пос. Форманек заявляє, що всякі проби повалення виборчої реформи не удадуть ся та виказує покривджене Славян при розділі мандатів. Пос. Сильва Тарука критикує подрбно правительственне предложене, виказуючи, що про рівність і справедливість в ній не може бути і бєсїди.

Пос. Адлер виводив, що соціальні демократи свідомі сего, що находять ся не при кінці борби, а на початку кінця. Витає предложене з вдоволенем, хотий оно не сповнило всіх постулатів люду. Бєсїдник вичисляє недотатки предложеня, особливо, що виборче право признано доперва з укінченням 24 роком, а женщин виключено зовсім, та установлено за довгий час осїдку. Головною хибою уважає бєсїдник злученє проєкту з ріжними іншими, які з виборчою реформою не мають нічо спільного, прим. закон про чистоту виборів і др. Бєсїдник виступає остро против тайности скрутинії і посуджує намїсника Галичини, що від него вийшов сей проєкт. Що до зміни регуляміну палати стане она непотрібною, коли палата буде дійсною репрезентантною люду. Бєсїдник застерігає ся против відіслаєня виборчої реформи разом з іншими предложениями до комісії, а дальше полемізує з Дїдушицким іронїзуючи его, що виступає перший раз в обороні польского і руского хлопа разом перед мнимим покривдженем виборчою реформою. Дальшу полеміку оставляє бєсїдник пос. Дашицькому, а сам обговорює участь і становишко соціалїстів в справі виборчої реформи, яке дасть ся означити

двома словами: В Австрії стремлять соціалїсти не до «держави народа», а до «держави насодів».

Пос. гр. Штернберґ полемізує дуже остро з Адлером і нападає заїло на правительство, помовляючи его о коалїцію з соціалами, коли тимчасом они навіть не схотять голосувати за державними конечностями. Бєсїдник стає в обороні польского кола і критикує предложений проєкт, який після его думки внесений тільки задля користи соціалів і Молодоцехів. Вкінці заявляє ся за реформою цілої держави в дусї виводів Дїдушицького. Пос. Ончул жалував ся, що Румуни і Вірмено-Поляки тратять по одному мандатові і жадав звороту тих мандатів.

На сїм перервано наради; слїдуюче засїданє ві вторник.

3 українського жита.

(Земельні розрухи на Кубанщинї).

Земельні розрухи почали ся й у нас, у Кубанщинї. Беруть участь у розрухах, або дуже співчувають їм, майже всі «инородні», а дуже рідко і козаки. «Инородними» або «городовиками» звать ся в нас усі не-козаки, яких злидні та лиха доля примусили кинути рідний край і аж тут шукати собі заробітку; вони складають більше як 54% усеї людности, що живе на Кубанщинї. «Инородні» приймають найбільшу участь у земельних розрухах, бо тоді, коли кубанські козаки живуть ще поки досить заможнo (в деяких станицях вони мають землі по десяти 20 на кожного хлопча) — «инородні» здебільшого власної землі зовсім не мають, а мусять арендувати собі або у богатих козаків, або в арендаторів, які наймають великими участками землю у поміщиків і вже від себе здають її за чималу плату в аренду «инородним».

За арендну плату між «инородними» та арендаторами виникають найчастїше непорозуміння. Так, у хуторі Фроловому, семенівської волости, кавказкого відділу, 43 «инородні», що наймали землю в арендатора Дмитра Миронова, почали обробляти сю землю, подїливши її між собою. Усеї землі тут було 500 десятин. А арендаторови хазяїни инородні заявили, що вони і не думають заволодїти землею, чужою власностю, не хотять робити і аграрних розрухів чи колотнечи, а тільки будуть платити Миронову за землю по тій цїні, яку він сам платить власникови її тільки з невеличкою наддачкою. Усі ці «розрухи» пройшли тихо й мирно. Звичайно, Миронову ся постанова «инородних» не дуже сподобала ся і він звернув ся до адміністрації з заявою, що його «кривдять і грабують» инородні. З цього приводу станишний отаман був написав протокол...

Вся ся подїя на хуторі відбула ся за приводом місцевого учителя Василя Сагинадзе, до якого потім приїздили ще й з других станиць, щоб він і в їх «подїлив землю». Сагинадзе за се скинули з учительства і виселили з Кубанщини.

Земельні розрухи — і місцями в острїйших формах — їдуть і по інших одділах (повітах) а найбільше в Майковському.

Весною треба сподівати ся великих «непорозумінь» за землю, коли тільки людність не втихомирить ся. А втихомирять ся люди тільки тоді, як вони будуть певні, що справжні заступники народу в державній думі зможуть рішити земельне питанє на користь працюючих хлїборобів. Але про вибори послів до державної думи у нас, на Кавказі, ще й досї нічого не чути.

„Гром. Думка“.

(Значїне української квестї в Росїї).

Петербурґський дневник «Страна» заміщує статю про «Положенє української преси і ви-

числивши всі ново повсталі українські вдавництва, ось як відзиває ся про сей український рух: Не можна у всіх тих фактах і вістках не бачити, що в полудневїй Русї, серед відірваної минулою історичною життєню від свого народа образованої меншости, появило ся бажанє покинути думки, які панували в тім крузі до 19. лютого 1861 р. про непереїдну немов то пропасть межі білою костою, а чорною костою. Коли 45 лїт. тому назад прикликано торжественно простолоудє до «вольного руху» і почали ся народні розрухи, а за ними езекуції з розправою різками, передова часть образованої суспільности підняла ся задачі мирових посередників для безпеки труду бувших крепаків свободи.

Однак темні сили гнобїтелїв так само почали свою роботу і постарали ся се обезпеченє довести до того, ще селяни переважно одержали зменшені надїли, а сума викупних оплат зрівнала ся викупленю і землі і душ. Нема сумніву, що і тепер, коли так само торжественно оголошено свободу личности і слова для всіх горожан без ріжниць їх станів, ті самі темні сили будуть старати ся ограничити єї. Начали они противдїланє в більше ріжких формах! Замість різок уживають карабїнів і пулеметів. Та і борців за свободу слова на зборах і в печатї взагалї тепер більше, чим було оборонців еманципації крестян пів віка тому назад і они крїпше, чим їх дїди і батьки держать ся своїх позицій. Чим інтензивнїйші будуть карї, арешти і асилки, тим більше они будуть витворювати пересвїдченїх про необхідність свободи слова думки.

Коли се положенє правдиве для всього поступаючого наперед населєня Росїї, то тим більше оно правдиве для представників сеї воскресаючої української народности, яка, як видно з наведених фактів, змагає зайати приналежне їй місце в загальнїм житю російської держави. І ми можемо повитати з цілої душі проявляючи ся на полудни Росїї бажаня, внести свїтло при помочи перовидчїної праси в ту масу українського населєня, якого інтересам буде посвєчаний окремиї відділ в газетї «Страна».

НОВИНИ.

— Календар. В недїлю: руско-кат.: Порфірія; римо-кат.: Константина. — В понеделїлок: руско-кат.: Прокопія; римо-кат.: Григорія вел.; — Ві вторник: руско-кат.: Василия, Нестора; римо-кат.: Розини і Фридр.

— Репертоар «Руского народного Театру» у Львові. (Саля „Jad Charuzim“ — ул. Бернштайна).

В суботу дня 10. с. м. «Учитель» комедия в 2 дїях, Ів. Франка.

В недїлю дня 11. с. м. «Катерина» опера в 3 дїях, Н. Аркаса.

Ві вторник дня 13. с. м. «Наталка Платавка» українська оперета в 3 дїях, Івана Котляревського.

Початок представлєнь о 7. год. вечер.

Абонамент: першорядний на 6 вистав 15 К, другорядний на 6 вистав 10 К.

— 3 Тов а ім. Котляревського. Звичайне засїданє Видїлу відбуде ся в понеделок дня 12. с. м. о 7. год. в комнатї тов. «Руска Бєсїда». Пн. видїлових просить ся о участь.

— Тарасове свєято у Відни. Товариства «Сїч», «Поступ» та «Кружок українських технїків» устроює в суботу дня 17. с. м. в салї Verbandsheim-у, VI. Königtegg-Gasse 10. Концерт в честь Т. Шевченка. Програма: Вступне слово: т. Стеф. Витвицький. 1) Сїчинський: «Непереглядною юрбою», муж. хор академиків. 2) Шевченко: «Менї тринаїцятїй минав», виголосить І. Пасїчник. 3) Vieuxtemps: «Violinkonzert in D-moll», скрипкове сольо в суп. форт. п. Е. Перфецький, акомп. п-на А. Файгель. 4) Gänsbacher: а) «Libesnähe», б) «Herbst», в) «Viel Träume» барїтонові сольа в суп. форт. М. Кондрацький, акомп. п. проф. др. Генсбахер. 5) Шевченко: «Думки», виголосить п-на М. Негребецька. 6) Лисенко: Народні піснї: а) «Ой

наступає, б) „Та зєбіліли сніги“ муж. хор академиків. 7) а) Schubert: „Menuet“, б) Leschitzky: „Toccata“, в) Лисенко: „Думка“ фортеп'янові соля п-на Г. Прокешівна. 8) Лисенко: „2-га українська рансодія“, скрипкове солю в суп. форт. п. Е. Перфецький, акомп. п-на А. Файгель. 9) а) Козлов: „Колиб я знав“, б) Brahms: „Feldeinsamkeit“, в) Лисенко: „Гетьмани“ барітонові соля в суп. форт. п. М. Кондрацький, акомп. п. проф. др. Генебахер. 10) Лисенко: „Іван Гус“, муж. хор в суп. форт. виконає хор академиків акомп. п-на А. Файгель. — Поч. о 8. год.

— **Пожарний «Соніа»** в Бринцях церковних бобрецького повіта, засновано на статутах львівського «Сокола». Намісництво вже затвердило статут.

— **Нова молочарська спілка** завяала ся б. с. м. в Сулятичах, жидачівського повіта. Машини і всякі молочарські прилади закупилено за посередництвом філії «Просвіти» в Стрию. Замовляти масло треба через парохіальний уряд в Баличах подорожних, п. Соколів к. Стрия.

— **Про страйк в Сокальщині** доносять: Онодішнє Slowo polskie помстило телеграму з Сокала, що двір в Гільчу коло Белза спалили рускі хлопці. Ціла телеграма від першого до послідного слова висана з пальця, бо двір стоїть здоров до нині. Правдою є лише то, що двірська служба, зложе на по части і з Мазурів, застрайкувала по причині низької платні. Страйк обняв двори в Гільчу, Довжеві, Жнятиві і Будинині. Страйкарі поводять ся як найспокійніше, всеж таки жандармерия на приказ староства арештувала провідників і позаковуваних, немов яких вчочинців, відставила до слідчої в'язниці в Сокалі та в Белзі.

— **Друнарський страйк.** Помічний персонал при машинах у львівських друкарнях страйкує цілий тиждень. Через те по друкарнях настав деякий застій. Машиністи дармують, бо нема кому накладати папір на машинах, а складачі повнекладували друк і також не мають що робити, бо ненадруковано го складу немож розвирати. Ще при одних щоденних часописах йде праця в друкарнях, Проти застою виступають складачі і если нині не прийде до угоди межи властителями друкарень а помічним персоналом машиновим, то в понеділок вибухне загальний страйк у львівських друкарнях і всі часописи не вийдуть.

— **Іспити зрілости.** Письменні іспити зрілости в середних школах пічнуть ся дня 7. мая с. р., а устні о отсих речизнях: в гімназіях: в Бохні 21. мая, в Бродах 3. липня, в Бережанах 18. червня, в Бучачі 18. червня, в Хирові 21. мая, в Дрогобичі 23. червня, в Ярославі 22. мая, в Яслі 5. червня, в польській в Коломиї 2. червня, в рускій в Коломиї 12. червня; в Кракові в гімназіях: св. Анни 21. мая для публичних учеників, 11. червня для екстерністів, 18. червня для женщин; св. Яцка 21. мая, в III гімназії 5. червня, в IV гімназії 28. мая і в жіночій гімназії д-ра Бровича в Кракові 16. мая; у львівських гімназіях: в рускій 11. червня, в німецькій для мужчин 18. червня, а для женщин 2. липня, в гімназії Франца Йосифа для мужчин 21. мая, а для женщин 2. червня, в IV гімназії в головнім заведеню 5. червня а в рівноряднім відділі 31. мая, в V гімназії в гол. завед. 28. мая, а в рівноряднім 5. червня, в VI гімназії 75. мая; в Н. Санчі 11. червня, в Подгужу 25. червня, в польській в Перемишлі 11. червня, в рускій Перемишлі 25. червня, в I г. в Ряшеві 2. червня, в II г. в Ряшеві 22. червня, в Самборі 15. червня, в Сяноці 20. червня, в Станиславові 30. червня, в Стрию 6. червня, в польській в Тернополі 12. липня, в рускій в Тернополі 12. липня, в Тарнові 21. мая, в Вадовицях 11. червня, в Золочеві 4. липня; в реальних школах: в Ярославі 21. мая, в I р. шк. в Кракові 5. червня, в II р. шк. в Кракові 18. червня, в I р. школі у Львові 25. мая, в II р. шк. у Львові 18. червня, в Станиславові 2. липня, в Тернополі 5. червня, в Тарнові 6. червня; в жіночій ліцею п. Недзьялковскої у Львові 3. липня.

— **3 тов-а „Академічна Громада“ у Львові.** На загальних зборах товариства, що відбули

ся 25. лютого с. р. в III сали університету, на місце виділових, що зголосили свою резигнацію, ввійшли до виділу: Щуровський Микола, студ. філос. яко містоголово, Смукла Лев, студ. філос. яко секретар, Кульчицький Роман, студ. прав. яко каснер оборотового фонду, Стефанович Ярослав, студ. філос. як газетяр.

— **Вістки з закордонної України.** З рамени Тов-а Нестора літотисця в Києві будуть відбувати ся виклади проф. А. Грушевського на тему української літератури XIX віку. Програма тих викладів оповіщена в „Гром. Думці“ є ось яка:

Вступна замітка про долю української інтелігенції 17. та 18. віків. — Самобутність і сторонні культурні впливи.

„Енеїда“ Котляревського. — Комічний жанр і класична тема. — Громадський елемент. — Відносини критики. — Комічний жанр у Гулака-Артемовського.

„Наталка Полтавка“. — Оброблюване тем з селяньского житя. Сантиментальна течія. — Квітка-Осиповиченко

Романтична течія. — Початкові вірші Шевченка. Романтичне відновленє минулого. Перші історичні вірші Шевченка.

Шевченко. — Загальний огляд творчости. — Переміна в світогляді — від романтизма до реалізма. — Громадянські теми (панщина). — Розклад романтичних уявлень. Історична критика. Відносини до минулого у Шевченка (другий період).

Гурток Шевченківський. — Куліш, Марко-Вовчок. — Ковальський. — Левіцький. — Мирний.

Старші гововарі реалістичної школи. — Особливість розвизку галицької української літератури. — Франко.

Молодші письменники реалістичної школи. — Селянство та робітничє питанє в їх творах. — Жіночий рух.

Нові течії. Імпресіонізм. Психологічний розклад. Шуканє нової краси. — Особливість в способах писаня.

— **Тарасове свято.** Дня 25. м. м. устроїла Читальня „Просвіти“ в Новосілці костюковій, заліщицького повіта, вокально-декляматорські вечерниці в честь 45. роковини смерти Т. Шевченка. Співали і деклямували селяни, а відчит про значіне Шевченка мала п. Кл. Борьска. Селяни слухачі були одушевлені гарно виведеними вечерницями.

— **3 Жовкви.** Дня 5. с. м. уконституовзела ся жовківська повітова рада. Презесом вибрано дідача Тадея Старжиньского, заступником о. Йос. Долошицького. До виділу вибрано з Русинів д-ра Мих. Короля а заступником о. Юл. Гумецкого. Прочими членами виділу є Поляки.

— **Сумний кінець бляги.** Реклямовані свого часу з нечуваною пересадю в польській прасі «випаходи» Щепаніка паразити тисячі легкодушних на величезні страти. Підприємство фірми Щепанік і Ска пожерли міліони і пішли в кінці «на бубен». Оноді відбула ся у Відні публична судова ліцитація тих винаходів і патентів, але не найшов ся на них ні один купець, тому віддано їх Щепанікови.

— **Житє царя Николая II.** в Царскім Селі, як впевнює один офіцяр з его гвардії в приватнім листі, є тепер одним насьмом страху та тревоги, котре дуже некорисно відбиває ся на его здоровлю. Від часу „крованої неділі“ цар не має хвилі спокою. Проводить цілі дні в своїм приватнім кабінеті, де або відбуває конференції із своїми дорадниками, або виладжує провкти реформ. Дуже часто буває, що цар пише по кілька годин без перерви і звиває до себе дорадників в різних порох ночи. Гвардист, що стоїть на варті, чує нераз, як цар проходить ся цілу ніч по кабінеті, дожидаючи з тривожною нетерпеливостю рапортів від генерал-губернаторів з провінції. Часом цар отвирє вікно і цілими годинами глядить задуманий в нічну темряву. Николай II не любив ніколи товариства, але тепер зненавидів усе, що має яку-небудь звязь з товаришким житєм. Здає ся, що він одиникий чоловік на світі дворі, що дійсно розуміє цілу грозу і безвиглядність свого положеня.

— **Маріявіти.** Секта «маріявітів», про котру

ми оноді згадували, має своє гніздо в парохії Брузаль в варшавській губернії, де від пів року є дійсним парохом маріявіта кс. Сухонський. Огуманений ним нарід хотів прогнати з села католицького пареха кс. Осецкого, але поліція до сего не допустила. Сухонський, мимо дорученої ему суспензії, сповідає, проповідує і відправляє богослуженя без перепони. Більшість мешканців в Брузалю належить до маріявітів і так стероризувала прочих, що з них ніхто не являє ся в костелі на католицьких богослуженях. Коли оноді кс. Вавжинович з Варшави відправляв в Брузалю службу Божу, еретик кс. Сухонський прибув також до того костела і сів сповідати. Кс. Вавжикевич мав потім мати проповідь, але зібрані маріявіти криком і свистом не дали ему говорити, аж коли Сухонський вступив на проповідницю, настала в костелі тишина. — До сектантів залицяли ся з першу соціялісти, але і они в заявах відпекують ся тепер маріявітів.

— **За нарушенє Жидів.** N. Fr. Presse доносить з Дрогобича, що учитель тамошної гімназії Бігунівський сказав при науді, що ритуальне убійство у Жидів є історично доказаною правдою і покликав ся при тім на звісний процес Гільзнера. Жиди знають про то добре, однак того рода події рідко виходять на яву, бо Жиди зуміють все підкупити дотичних урядників і справу затушувати. Дрогобичкі Жиди віднесли ся з тої причини до директора гімназії, котрий поки що суспендував Бігунівського і доніс кр. раді шкільній.

— **Осторога.** О. Бронислав Гоцький, парох в Острові к. Радимна, остерігає перед купном анонзованих в часописах „панчошкових машин Miramar у Thomasa Whittik et Comp. Triest u. Prag“. Машина прислана ему тою фірмою за 200 К є нездала а гроші кинені прямо в болото.

— **3 Тов-а св. Петра.** На річ Тов-а в місяці січні і лютім прислали в коронах: о. Т. Березовський, дек. журав. від чл. 25-80, монаст. СС. Ч. св. ВВ. в Словиті 10, о. Т. Корчинський, пар. Виткова 6, о. Ник. Левіцький пар. Оброшяна 17-20, парохіяни Голешова 10-38, Зубрицький зі Львова 10, о. І. Черепашинський парох Сорок 22, о. Л. Січяньський в Мшани 12, ур. дек. брідський 9, о. Рейтаровський дек. збаражс. від членів 27, о. Коритко 5, Виділ пов. в Камініці стр. 20, о. І. Охримович з Велдіжа 12, о. І. Шанковський 6, о. В. Мармаш 2, о. І. Юхнович 24, о. Бакович з Лисенич і о. Мохнацький по 9, о. Березовський дек. журав. 20, о. І. Божейко пар. Рокитна від чл. 53-80, о. К. Сніжинський 17, о. Авдикевич з Тростянця від себе і чл. 8-60, о. Н. Дяків пар. Лопушан 6, Семен Шпіцер богосл. у Львові 1, о. Глібовицький з Ілова 7-82, о. Качмарський зі Славска від себе і членів 28, о. В. Кульчицький з Відня 14, ч. Клявдия Федакович з Залозець 2, о. Щурковський з Настасова від себе і церкви 7, о. Коцюба з Зарванці 4, о. М. Мосора зі Скольного 6-20, о. Пачовський дек. ярч. 18-40, о. Т. Цегельський зі Струсова від чл. 6, о. І. Ревакович пар. в Хмільвіці від себе і чл. 8, о. І. Левич пар. Балич 4, о. Штогрин дек. бобр. 2, о. І. Божейко з Рокитна від чл. 11-20, Вл. Венед. Мійський зі Львова 10, о. Шішко 12-20, о. Кинасевич з Підгорода від чл. 40, Вл. Вол. Левіцький в Сущині 2, П. Леськів у Львові 1-40, о. Єзерський пар. Гумніск від чл. 20, о. Гриб з Берлина 10, ур. дек. олеський від чл. 71, ур. дек. ярч. 18-60, о. Дзерович з Топорова 12, о. Авдикевич з Княжолуки 6, о. М. Базюк з Підмихайля 1, о. М. Шавала пар в Полтві 10, о. Дудрович в Таврові 9, о. Громницький 90, ур. пар. в Стрибовичах від чл. 18, о. Сави Яцовський пар. в Хмілью 13, о. Юліян Зубрицький 14, о. Лебедович 2, о. Волод. Филиповський 50, о. Березовський 6, о. Олексів 35, о. Качмарський 49, о. І. Королук 22, ур. пар. в Рокитні 15, ур. пар. в Підгородю 10, о. Лебедович 6, о. І. Погорецкий з Бродок 2, о. др. Крипакевич 1, Ч. І. Пиріч, А. Бачинський, С. Островський, Яремко, М. Дроба з Підборець 17-20, о. І. Федюк пар. Студінки 2, о. Качмарський зі Славска 10, Тов. Задаткове „Нар. Дім“ в Жидачеві 25, о. І. Го-

шовський пар. в Журавні 26, ур. дек. рогатинський 15, Вп. М. Пюрко в Немирові 2, ур. пар. в Рокитні 2-20, о. Сенік 22, о. Саудецкий з Золотник 12, о. др. Крипякевич 1, о. Токар 4, о. Юхнович дек. схольтс. 26-20, о. Сохацкий, дек. хозоівський від чл. 37. — За жертви складає подяку і о дальші просить — Виділ.

Телеграми

з дня 10. марця 1906.

Відень. При переплетничім челядникови Хаїмови Мафтер вибухла вчера бомба в кишени. Мафтера спроваджено на поліцію і висліджено, що він походить з Бендеру в Росії, де належав до революційної партії В скрині Мафтера найдено ще одну готову бомбу.

Відень. Реферат прасової комісії що до нового закова прасового вйде до парламенту в найблизших днях.

Петербург. Прибув ту вчера япанський посол Мотоно.

Загреб. „Obzog“ доносись з Котару, що один з австрійських офіцерів артилерії утік до Чорногори і там іменовано его комендантом артилерії.

Лев Лопатинський.

Четверта заповідь.

(Ілько Пащак)

драма в 5 діях з гуцульського життя, нагороджена на конкурсі Тов. ім. Котляревського.

(Дальше).

Ява 3.

МОЙСЕЙ, ГАФІЯ, на ланку ВАРВАРА.

ГАФІЯ

(вибігає на крик з хати і зупиняє Мойсея.)

Господоньку святій! Що се стало ся між вами? Опамятай ся, Мойсею! та таким колом вбив на смерть. Ой, нене моя, на власного сина пускає ся кимаком бити!

МОЙСЕЙ.

Най лїпше згине, чим має батька по-невїрять.

ГАФІЯ.

А щож він зробив такого? Таж доперва що іно надїшов до хати.

МОЙСЕЙ.

Се ти его так навчила, ти сама! Поза мої очи догоджала єму, пхала в него, що могла — ти гадаєш, що я сего не видїв, не знаю? А тепер ось що, не досить, що сам байдикє, не глядить за господарством, не бере ся за жадну роботу, то еще добро мов розносить, краде, гірш найтяжшого ворога!

ГАФІЯ.

Я нічого не зваю! Може то якісь фіглі, якісь жарти...

МОЙСЕЙ.

Го, у тебе завсїгда були се тільки фіглі, що той драбуга вичинив! Він еще когось підпалить, або убе, а ти й тогда може скажеш, що се він зробив з жартів... (Шшш.)

ЯВА 4.

ГАФІЯ, ІЛЬКО, потім ВАРВАРА.

ІЛЬКО

(вискакує зпоза хати).

А що, ладний дедьо? Се розбишака, не дедьо! З колом на дорозі чекав на мене!

ГАФІЯ.

Що ти кажеш! То ти его нічим не зобидив? Щож єму стало ся? Казав, що ти мав щось украсти.

ІЛЬКО.

Або я знаю, що він хоче! А хотьби я украв, та се не з чужого, бо колись всьо будє мое.

ГАФІЯ.

Та на щож тобі тільки гроший? Я вже сама для тебе злодійкою стала: Ховаю, беру, як можу і де можу і всьо пхаю в тебе, а ти еще і сам відносиш з господарства.

ІЛЬКО.

Я маю свої видатки. На чорта здало ся бути богацким сином, коли не можна нічого мати з того! Коли буду уживати того матку? Як старий умре? Ая, він засох як драниця, що і я посивію до того часу.

ВАРВАРА

(порушила ся і відкашлянула).

ІЛЬКО.

Хто се? А то ви, Варко!

ВАРВАРА.

Я синку, як гараздувш?

ІЛЬКО.

Єй не приказувало би ся таке! Видите, що у нас дїє ся (до Гафії). Висадити такого Костя, то гадаєте мала штука? Таж я ходив аж до Шкрибляка, аби у него купити щось гарне для моєї панни. От така, во, (показує) коробочка коштувала мене десять левів, а учителеви топорєць, вибиваний пацьорками та золотим дротом, а еще Вірні таріль такий тай шафочку вирізувану на книжки..

ГАФІЯ

Йой, синку, та на що ти купуєш їм такі дорогі річі? Таж тобі патрило би ся ще від них віно.

ІЛЬКО.

Она сама мое віно, — а хйба не вчить мене за дурно. Я мушу відбивати Костя, а він не може нічо такого дарувати їм. Я ще кажу, що я сам се виробляю, то они вже мені таку честь віддають, таким штукарем мене величають, що ну! А чи я не штукар? Коби мені тільки гроші, а я покажу Костєви, де раки зимують.

ГАФІЯ.

Ото дивїть ся, таки що штукар! (до Варвари). Таки відїбе того Загайчука молодого, хоть він і на попа вивчив ся! І приведеж мені панну за невістку. Та она вам сама вчить в школі і бере свої гроші з цїсарської каси!

ВАРВАРА.

Ну, ви мені кажїть! Таж я знаю, бере, та ще і які гроші.

ГАФІЯ

(до Ілька).

Я тобі не противлю ся, синку, уживай, доки молодий. Як постарїєш ся, то вже тоді так само будеш на дїти робити і гризти ся з ними, як ми тепер. Тільки не займай дєда, уступай єму, як можеш, аби дома був спокій. (Іде до хати).

ВАРВАРА.

Бувайте здорові, газдинє, іду вже до села.

ГАФІЯ.

Ідїть здорові. Балакала би я еще з вами, та мені стоїть там робота (пїшла).

ВАРВАРА

(за нею говорячи).

Єй, балачку не перебалакаєш! Тай мені вже час вертати, бо ніч мене захопить тут на верхах (відходить).

(Дальше буде).

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.
від 1. до 15. марця 1906.
Нова сензаційна програма.
Щоденно о 8 год. вечер представлено
В недїлі і свята 2 представлення о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High Life представлено. Білєти вчаснїше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвига ч. 9.

„Горбан“
музична бібліотека
видає
Українська Накладня
Львів, Вроновська 8.
Каталог даром і оплатно.
Лев Лопатинський.
ЯБЛОЧНИКАР
комедия в 1 акті, отграцьована після німецького.
Цїна 40 сот.
Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові.

Свї до свого!
Др. ВЕЛИЧКО ГРИГОРИЙ
Заведене насїнно-огородниче.
Росада ярин, цвїтів, трускавок ітп. | Цибульки цвїтів рожї, корчі овочевї,
Ерфуртські насїня ярин, господарські, | дерева і т. д.
цвїтів і т. д.
Львв, ул. Кампана ч. 9.
Просить ся о скорї замовлення, щоби можна скорше приготувити висплку.

ПОДОРОЖ ДО АМЕРИКИ.
Цїни їзди
ГАМБУРГ-НОВИЙ ЙОРК
Поспїшними пароходами 7—9 днів корон 190
Почтовими пароходами 10—11 днів „ 190
Антверпія-Кавада „ 154
Гамбург-Буенос Айрес „ 142
Всяких інформацій що до їзди до Америки, Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземній мори удїляє
Лїнія: ГАМБУРГ-АМЕРИКА.
Генеральний репрезентант для Галичини: (1—5)
І. ЕТТІНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.